

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Narva Muuseum

registrikood: 90011481

tänava/talu nimi, Peterburi mnt 2

maja ja korteri number:

linn: Narva linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihthnumber: 20308

telefon: +372 3599230

faks: +372 3599232

e-posti aadress: info@narvamuuseum.ee

veebilehe aadress: www.narvamuuseum.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	21
Bilanss	21
Tulemiaruanne	22
Rahavoogude aruanne	23
Netovara muutuste aruanne	24
Raamatupidamise aastaaruande lisad	25
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	25
Lisa 2 Raha	27
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 4 Varud	27
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	29
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	30
Lisa 8 Kasutusrent	30
Lisa 9 Laenukohustised	31
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	31
Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	32
Lisa 12 Annetused ja toetused	33
Lisa 13 Tulu ettevõtlusest	33
Lisa 14 Muud tulud	33
Lisa 15 Jagatud annetused ja toetused	34
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	34
Lisa 17 Tööjõukulud	34
Lisa 18 Muud kulud	35
Lisa 19 Seotud osapooled	35
Aruande allkirjad	36
Vandeauditori aruanne	37

TEGEVUSARUANNE

Aruandeaasta tegevuse põhisuunad ja prioriteedid

2017. aasta oli Sihtasutus Narva Muuseumi (edaspidi Sihtasutuse) viies tegevusaasta. Sihtasutuse tegevuse planeerimisel lähtuti põhikirjalistest ülesannetest ja muuseumi arengukavaga aastaks püstitatud eesmärkidest. Tulenevalt sihtasutuse arenduse pikajaajalisest planeerimisest olid 2017. aasta arendustegevuse prioriteetsed valdkonnad samad, mis aruandeaastale eelnenud aastal. Aruandeaasta arendustegevuse prioriteetset valdkonnad olid järgmised:

- 1) organisatsiooni efektiivsuse tõstmine;
- 2) muuseumi tuntuse suurendamine, teenuste tugevdamine ja tulude kasvatamine;
- 3) muuseumi personali töö kvaliteedi, efektiivsuse ja rahulolu tõstmine;
- 4) linnuse ja kunstigalerii külastuskeskkonna kvaliteedi parandamine;
- 5) teadus- ja fonditöö arendamine.

Sihtasutuse arenguks rakendatud meetmed aruandeaastal

1) organisatsiooni efektiivsuse tõstmine:

Eesmärgi saavutamise vahendiks on olnud Sihtasutuse arendustöö administratiivses ja töökorralduslikus valdkonnas. 2016. aasta lõpus soetati ja 2017. aasta jooksul juurutati rahakasutusest parema ülevaate saamiseks ning raamatupidamise töö lihtsustamiseks uus raamatupidamise tarkvara SAF. Programm võimaldab eelarve kasutajatel jälgida kasutatavate vahendite seisu jooksvalt läbi võrgu. Dokumendihalduses mindi täielikult üle Webdesktopi digitaalsele keskkonnale.

Vaatamata sellele, et aruandeaastal ei planeeritud üleminekut uuele e-posti teenusele, tuli seda siiski 2017. aastal teha, kuna senine teenuse pakkuja Eenet loobus teenust edaspidi pakkumast. Nüüd on kogu e-post sihtasutuse serveri põhine.

Üldine eesmärkide täitmise protsent on 65,7%, planeeriti vähemalt 75%.

2) teenuste tugevdamine ja tulude kasvatamine:

Kõige olulisemaks muutuseks sihtasutuse pakutud teenuste vallas oli aruandeaastal toitlustusteenuse ehk restorani pidamine, mis avati 1. juulil 2016. Restorani eesmärgiks pole täiendava tulu teenimine otseselt, vaid kaudselt – täienenud ja parema külastuselamuse abil kasvatada muuseumi külastuste ja -teenuste kasutajate arvu.

Toitlustusteenuse käivitamine kajastus koheselt ka sihtasutuse tulude struktuuris ja tõi kaasa omatuluvahendite nominaalse kasvu. Reaalselt restoran praegu muuseumile täiendavaid vahendeid ei teeni, kuna esimestel aastatel ei kata toitlustusega teenitud tulud kõiki selle pakkumisega kaasnevaid kulusid. Nagu oligi varem prognoositud, vajab restoran suuremat toetust muuseumi omatuludest ja kokkuhoitud vahenditest. Restorani tulud on kavandatud kulusid katma alates 2018. aastast, selle järgnevatel aastatel on kavas restorani teenitud vahenditest teha täiendavaid investeeringuid restorani keskkonna ja teenuste arendamiseks.

Sihtasutuse tulueelarve kasvas 2016. aastaga võrreldes 6,2% ning omateenitud tulu kasvas 25,5%. 2017. aasta tulust moodustas sihtasutuse omateenitud tulu 31,4% (2016 – 26,6%). Omateenitud vahenditest omakorda oli külastustulu 45,8%, rendi- ja üüritulu 3,7%, muu tulu 4,7% ning toitlustamise pealt teenitud tulu 45,7% (2016. vastavalt

52,8%, 5,2%, 4% ning 37,3%).

Võrreldes aruandeaastale eelnenud aastaga suurenes 2017. aastal muuseumi külastajate koguarv 3,8% võrra (2017 – 77162, 2016 – 74279), ja tasuliste külastajate arv – 5,2% (2017 – 67431, 2016 – 64051) võrra. Külastustulu kasvas 2016. aastaga võrreldes 8,9%, st muuseumi külastustulu kasvab aastast aastasse jätkuvalt vaatamata sellele, et püsiekspositsioon pole uuendatud. Seega kasvas ka efektiivsus, ühe külastaja kohta teenitav summa oli 3,29 eurot, kasv eelmise aastaga võrreldes 3,7%, (2016 – 3,17 eurot).

Juba mitmendat aastat järjest vähenes külastustulus piletimüügi tulu osakaal, 2017. aastal moodustas piletimüük külastusteenustega teenitud tulust 64,5% (2016 – 65,1%) ja taas natuke suurenes muuseumi teenustega teenitud tulu osakaal, mis oli 2017. aastal 35,4% (2016 – 34,8%). Teenuste arendus ja turundus on ka edaspidi üks võimalus sihtasutuse tulu kasvuks.

3) muuseumi personali töökvaliteedi, efektiivsuse ja rahulolu tõstmine:

Kvaliteedialast tööd ei õnnestunud aruandeaastal täies mahus käivitada, kuna kvaliteedijuht oli oluliselt hõivatud raamatupidamise sujuvamaks korraldamisega. Aga eriti koormavaks on tekkinud keerulise finantsolukorra tõttu olnud pidev analüüside, aruannete ja mustade stsenaariumide tegemine. Samas on EASi Kvaliteediprogrammist pidevalt antud märku, et programm on arendamisel ning loodetavasti saab muuseum ikkagi sellest 2018. aastal osa võtta.

Siin oli eesmärgi täitmise oluliseks vahendiks täiendavate vahendite leidmine sihtasutuse palgafondi ning töötajate palkade tõstmine. Kuna planeeritud tulueelarvet ei saavutatud, siis polnud palkade tõusu allikaks mitte muuseumi tulud, vaid riigi täiendav toetus miinimumpalkade ja kõrgharidust omavatele või sellele tasemele vastavate ametite palkade tõstmiseks. Muuseumi ametikohtade palgad kasvasid keskmiselt 12% võrreldes eelmise aastaga. Kuna pikaajalise alafinantseerimise tõttu olid Narva muuseumi töötajate palgad oluliselt väiksemad Eesti muuseumides makstavast keskmisest palgast, siis on palkade suurendamine oluline ka aruandeaastale järgnevatel aastatel. Edaspidi on prioriteediks eelkõige osakonnajuhatajate ja tippspetsialistide palkade tõus, kuna eelpoolnimetatud palkade tõstmine viis palgastruktuuri tasakaalust välja.

2017. aastal jätkus töö uue raamatupidamise programmi SAF6 rakendusega, mis võimaldas raamatupidamise tegevust lihtsustada ning optimeerida tööd niipalju, et kahest raamatupidajast jäi tööle pearaamatupidaja. Lisaks sellele tekkis võimalus jälgida oma käsutatavat eelarvet läbi võrgu, mida pole varem kunagi tehtud.

4) linnuse ja kunstigalerii külastuskeskkonna kvaliteedi parandamine:

1. "Piirikindluse avastuskeskuse avamise" projekti raames on läbi viidud ehitustööde hanke ja peatöövõtja on selgunud. Leping on sõlmitud 2018. aasta alguses.

2. Läänehoovi ja Kristervalli põhitaotlus on esitatud Eesti-Vene programmi.

Kinnistute (Jõe 1C, Sadama tee 2, Pimeaed ja Pimeaia 1) üleandmine Sihtasutusele ei õnnestunud taas linnapoolsete üleandmisprotsesside peatumise tõttu.

5) teadus- ja fonditöö arendamine:

Fonde ei õnnestunud 2017. aastal sihtasutusele sellest mitteolenevatel põhjustel saada.

Muuseumi fonditööga seotud eesmärgilistest ülesannetest kirjeldati 96,3% selleks aastaks plaanitust museaalide arvust infosüsteemi MuIS, mis kokku moodustab 57,8% koguarvust (ehk 48268 tk).

Digiteeritud on 85,2% selleks aastaks plaanitud ning 42,6% koguarvust (ehk 35599 tk).

Seoses projektiga „Piirikindluse avastuskeskuse avamine“ oli 2017. aasta lõpuks koostatud püsinäituse kontseptsioon. Samuti viidi läbi 2017. aastal püsinäituse ideevõistlus ning leiti püsinäituse projekteerija.

Teadustöö

Publikatsioonid ja teadustegevus:

Publikatsioonid:

Narva Muuseum. Toimetised 18.2017. „Endised Narva vaalad — kindlus, kaubandus, tööstus“ Koostanud **Merike Ivask**; artiklid: **Ivask, Solodova**. Tõlkinud kokkuvõtted: **Andrejeva, Smirnova**;

Kreenholm. Esitlus toimus 22.12.2017. Tekst: **Ivask**; koostajad: **Andrejeva, Ivask, Solodova**.

„Белая лестовка. Похоронно-поминальный обряд староверов Эстонии“. Tartu, 2017 (496 lk) - **Kuvaitseva**

„Katame laua! Vanausuliste toidud“. Tartu, 2017 (342 lk) – **Kuvaitseva**

Ettevalmistamisel publikatsioonid:

Narva Muuseumi toimetised 19.2018 – koostaja: **Ivask**

Narva linnuse raamat (kaasneb uue püsinäitusega 2019)

Venekeelsete toimetiste eriväljaanne (rahastus leidmisel)

Artiklid

Merike Ivask. Saateks. *Narva Muuseum. Toimetised 18.2017.*

Tõlge: **Ivask** koos Anna Judinaga vene keelest eesti keelde: Elena Howarth. *Kreenholmi manufaktuuri kangakujundus: kunstnik Natalia Kapajeva 1970.–1980. aastate loomingu näitel* — Narva Muuseum. Toimetised 18.2017.

Tõlge: **Ivask** vene keelest eesti keelde: Aleksei Melnov. *Narva jälg Viiburi 1710. aasta piiramisel: argielu Narvas 1709. aasta sügisest 1710. aasta kevadeni* — Narva Muuseum. Toimetised 18.2017.

Tõlge: **Ivask** vene keelest eesti keelde: **Irina Solodova**. *Ludwig Johann Knoop — „Vene ja Eesti Rockefeller“* — Narva Muuseum. Toimetised 18.2017.

Konverentsid ja ettekanded:

Traditsioonilise Narva ajaloo uurimisele pühendatud aastakonverentsi teemaks oli 2017. aastal „*Endised Narva vaalad — kindlus, kaubandus, tööstus*“ (26.09.2017), rõhuga Narva linna arengumootoritele läbi aegade: korraldamine ja modereerimine – **Ivask**, ettekanded – **Andrejeva, Smirnova, Solodova**

Eesti Muuseumide festivali kaaskorraldamine – **Ivask**

Narva Muuseumi Ajaloopäev – **Smirnova, Solodova**

ETV+ intervjuu teemadel „Rootsi aeg Narvas“ ja „Põhjasõda Narvas“ (13.12.2017) - **Andrejeva**

Ajaleht „Viru prospekt“ intervjuu „Narva-Jõesuu“ raamatu kohta (26.01.2017 nr.4) - **Andrejeva**

Rahvusvaheline konverents „*Освоение и сценическое воплощение фольклорных традиций в современных условиях*“ – 6.-10.07.2017 (Kiži muuseum, Karjala Vabariik, Venemaa). Ettekande teema: „*Формы представления фольклора в Нарвском музее в условиях двуязычной среды (из практики фольклорного ансамбля Супрядки)*” – **Kuvaitseva**

Rahvusvaheline teaduskonverents „*Baltikumi riikide vanausuliste kultuuripärand*” – 12.-13.10.2017 (Vilnius, Leedu). Ettekande teema: „*Eesti vanausuliste traditsioonilise kultuuri säilitamise ja populariseerimise vormid tänapäevastes tingimustes*“ - **Kuvaitseva**

V teadusseminar „*Esto-Russica*” – 3.11.2017 (Tartu Ülikooli Narva Kolledž). Ettekande teema: „*Eesti ja vene kalendritavandid, pühendatud talvesele ja suvesele pööripäevadele: võrreldavus*” - **Kuvaitseva**

Raadio4 intervjuu, uute väljaannete eeltutvustus (6.12.2017) – **Kuvaitseva**

Muu teadustöö:

Püsiekspositsiooni sisu kaardistamine projekti „Piirikindluse avastuskeskuse avamine” raames, mis sai toetuse Euroopa Regionaalarengu Fondi Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetmest - **Ivask, Posti, Toode**

Püsiekspositsiooni võistlusülesande koostamine ning žürii töös osalemine - **Ivask, Posti, Toode**

Töö püsiekspositsiooni ettevalmistamisel – **Andrejeva, Bulatnikov, Ivask, Posti, Smirnova, Solodova, Toode**

Ajalooteatis Narva linnuses toimunud 19. sajandi restaureerimistöödest – **Andrejeva**

Ajalooteatis Narva linnuse kraavist ja Läänetornist – **Andrejeva**

Teadusteema „*Narva muuseumi ajaloo: Lavretsovi muuseumi esemed Narva muuseumi kogus*” raames vanade inventariraamatute analüüsimine ning MUISi abil Lavretsovi muuseumi esemete otsing teistest Eesti muuseumidest, muusealide nimekirja koostamine – **Smirnova**

teadusteema „*Narva mälestussambad 1920—1940*“. Töö teadusartikli („*Mälu sümbolites. 1920 —1940*“) kirjutamiseks Narva Muuseumi toimetised 2018 jaoks – **Bulatnikov**

Uue teenuse jaoks Jaanilinna kaldal paiknevate objektid pildistamine ja lühikirjelduste koostamine (34 tk.) - **Solodova**

Välitööd (Kuvaitseva):

- 24.-26. aprill 2017 (Raja Vabaajakeskus). Küsitletud 6 põliselanikku — vene vanausulist eluaastates 77 kuni 88 (Raja, Kükita, Tiheda), tehtud 4 helisalvestust (faili).
- 15.-17. mai 2017 (Raja Vabaajakeskus). Küsitletud 7 põliselanikku — vene vanausulist eluaastates 53 kuni 75 (Mustvee, Raja, Kükita, Tiheda), tehtud 5 helisalvestust (faili).
- 25.-27. juuni 2017 (Mustvee, Raja Vabaajakeskus). Küsitletud 11 põliselanikku — vene vanausulist eluaastates 49 kuni 85 (Mustvee, Raja, Kükita, Tiheda), tehtud 7 helisalvestust (faili).
- 03.-04. juuli 2017 (Mustvee, Raja Vabaajakeskus). Küsitletud 7 põliselanikku — vene vanausulist eluaastates 67 kuni 78 (Mustvee, Raja, Kükita, Tiheda), tehtud 2 helisalvestust (faili)

Folkloristikakogu (Kuvaitseva):

Osaliselt lahtišifreeritud tekstid informantidega:

SA Narva Muuseumi Abiarhiiv, CD 101, Kükita, 16.05.2017 – 1 fail, 43 lk. (Valentina Böstrova, Tiheda küla)

Loengud:

„*Vene rahvariided. Vene kadrillid*“ USA üliõpilaste jaoks (TÜ Narva Kolledž, 3 tundi, 10.08.2017) - **Kuvaitseva**

„*Eesti vanausuliste kultuur (rahvapühad, laulufolkloor, toit, rahvariided)*“ ja vene rahvatantsu õppetuba (Sillamäe, 3 tundi, 23.09.2017) – **Kuvaitseva**

Konsultatsioonid, korrektuurid:

Teadusosakond on konsulteerinud 2017. aastal hulgaliselt nii erinevaid muuseume, meediaväljaandeid kui eraisikuid Narva linna ajalugu puudutavates küsimustes.

Korrektuurid:

Erinevad pressiteated, artiklid, kirjavahetus, näituste etiketid ja sissejuhatavad tekstid, rahataotlused, projektid jne

Täiendõpe:

Eesti muuseumide aastaauhindade konverents - **Ivask, Posti**

Narva Muuseumi aastakonverents – **Andrejeva, Ivask, Posti, Smirnova, Solodova**

ROSFOTO õppekursused "*Paberalusel olevate fotodokumentide identifitseerimine*" (24.05.2017.a -26.05.2017.a.) - **Andrejeva**

„*Kunstiteose kui muuseali hoiustamine, hooldamine ja pakendamine*“ (Kanut, Tallinn) –

Smirnova

Õppekäik ERMi hoidlatesse – **Koževina, Smirnova**

Konverents „*Muskul(a)tuur*“ ERM-s (26.01.2017) - **Smirnova**

Konverents „*100 Eesti mõtlejast Eesti ja maailma mõtteloos*“ TÜ Narva Kolledž (27.02.2017) - **Smirnova**

Professor Sergei Issakovi mälestusele pühendatud ESTO-RUSSIKO seminar TÜ Narva Kolledžis (03.11.2017) – **Smirnova**

Kanuti gildi koolitus „*Museaalide säilitamine ja primaarpuhastus*“ - **Nazarova**

ERM'i fondide külastus – **Nazarova**

Kultuuriministeeriumi „ABC“ koolitus – **Nazarova**

Arheoloogide teabepäev – **Nazarova**

Konverents „*Vahepealsed asjad*“ Niguliste muuseumis - **Nazarova**

Kultuuriministeeriumi koolitus „*Eneseväljenduse alused*“ Eesti Rahvusraamatukogus – **Nazarova**

Seminar „*Pirita klaas*“ Tallinna Ajaloomuuseumis – **Nazarova**

Konverents „*Viking age Studies Conference*“ , Tartu Ülikool - **Nazarova**

Kanuti gildi koolitus „*Lihtsamad puhastusmeetodid*“ - **Nazarova**

Arheoloogilised tööd Narva Linnuses ja nendega seotud tööd (Nazarova):

- Villu Kadaka konsulteerimine konvendihoone idatiiva seinte uuringute jooksul, hüdrokeoloogilise läänehoovi uuringu aruannega tutvumine ja oma andmete sama uuringu läbiviimisest süstematiseerimine ning kirjeldamine Villu Kadakale;

- Idatiiva ruumi 2004 kaevamistööd koos töölistega, nende juhatamine, vahendite hankimine;

siseöues eeluuringute ja kaevamiste läbiviimine koos Zoroaster OÜ töötajatega;

- läbiviidud kaevamiste ala dokumenteerimine, leidude töötlemine, aruannete kirjutamine;

- Idatiiva ruumi 2004 ajaloolise krohvi restaureerimise assisteerimine restauraatorile Taavi Tiidorile;

- Idatiiva ruumis 2003 šurfi tegemise järelvalve;

- Läänehoovi tuletõrjekonteineri kaevamistööde järelvalve koos Zoroaster OÜ töötajatega;

- Läänehoovi kaevamistööde järel puistangute läbivaatamine detektoristidega;
- leidude puhastamine, osaline konserveerimine.

Kogudealane tegevus:

Üks olulisemaid sündmusi 2017. aastal kogude jaoks oli uute fondiruumide rentimine Kulgu 8 OÜ Narva Gate käest. Kuna fondides on esemeid palju, kuid nende jaoks ruumi vähe ning seda eriti seoses fondiruumide väljakolimise linnusest, oli uute ruumide leidmine hädavajalik. Siiski tuleb tunnistada, et seoses aktiivse kogumistööga, hakkavad needki ruumid varsti saama täis, kuna muuseum on saanud enda valdusse suuremõõtmelisi esemeid näiteks endisest Baltijetsi tehasehoonest. Seega alaliste suurte fondiruumide otsimine peab jätkuma. Rendileping on sõlmitud 5 aastale ning muuseum maksab selle eest renditasu 0 eurot. Kaetakse vaid kommunaalkulud.

Kokkuvõte:

- **kogutud museaale 0 (2016 – 84) (siinkohal tuleb arvestada, et tegemist on ametliku arvuga; kogumistöö käib pidevalt, kuid kuna SA Narva Muuseumil puuduvad omad fondid, siis ei saa me midagi arvele ametlikult võtta)**
- **konserveeritud ja puhastatud museaale – 21 (2016 - 13)**
- **I etapis kirjeldatud üldse 48268 (2016 - 41279) ehk 57,8 % koguarvust**
- **skaneeritud museaale üldse – 35599 (2016 - 29210) ehk 42,6% koguarvust**

I Kogudealane tegevus

1. Kogumistööd – 0

2. MUIS-is töö:

- kirjeldustele lisati MUIS-i uusi digifotosid - 7110
- I etapi kirjeldus tehtud – 6948 museaali
- retrospektiivselt lisatud – 45 (foto)
- muuseumikogude pildistamine 4783

3. Muuseumikogude korrastamine:

- jätkati dokumentide ja trükiste paigaldamist ümbrikutesse ja erikarpidesse
- suureformaadilised kaardid asetati erivutlaritesse - 7
- telliti erikarbid museaalidele (arheoloogia, numismaatika)
- osa numismaatikakogust asetati uutesse karpidesse
- likvideeriti muuseumihoidlad linnuses, museaalide väljavedu uude kohta
- seati sisse uus hoidla Kulgul (abikogu, mööbel jm)
- uus hoidla kunstigaleeris (arheoloogia paigaldamata, ahjukahlid korras)

4. Teostati järgmiste museaalide puhastamist ja konserveerimist: N.Mihhailenko

- plaanid, kaardid – 1
- dokumendid, trükised – 14
- esemed – 4
- uued laekumised (akvarell -2, arheoloogilised leiud – 100)
- fotode eemaldamine aluspaberilt – 8 (põhikogu)
- Kanutisse antud 8 maali, restaureeritud-2

II. Museaalide väljastamine näitustele väljaspool muuseumi:

- Eesti Kunstimuuseum - 1
- Virumaa muuseumid - 1
- Okupatsioonide muuseum - 3

III. Näitused väljaspool muuseumi

- Narva metseenid. Lavretsovide kunstikogu – TÜ Kunstimuuseum

Kirjeldamine MUISis:**I etapi kirjeldamine:**

S.Andrejeva - 1803

G.Smironova - 219

N.Mihhailenko - 1208

I.Koževina - 1522

A.Vester – 2196

Kokku: 6948**üldse tehtud aastatel 2009 – 2017**

kogu	suurus	I etapp	digifoto	teostaja
Narva Muuseum				
ajalooline	8803	1505	2197	Smironova, Vester, Mihhailenko
arheoloogia	18357	4	125	Nazarova
dokumendid	6987	6912	5995	Mihhailenko
etnograafia	275	10	71	Vester
faleristika	1441	1437	1432	Bulatnikov
filateelia	616	616	616	Vester
foto	20078	14691	9757	Andrejeva
kunst	1628	1624	1411	Smironova
numismaatika	2715	2703	2688	Vester, Bulatnikov
relvad	642	642	416	Bulatnikov
raamatukogu	2676	2657	2337	Vester
Kreenholmi M	19340			
ajalooline	254	58	58	Vester
dokumendid	1342	1340	1340	Mihhailenko
foto	3310	3123	972	Vester
faleristika	113	113	113	Bulatnikov
tekstiil	14320	10833	6071	Smironova, Koževina, Vester
	83556	48268 57,8 %	35599 42,6%	

Fonditehnilised tööd:

Aasta jooksul toimus hulgaliselt fonditehnilisi töid. Valmistati ette uusi fondiruume, viidi üle museaale. Samuti tegeleti konserveerimis- ja restaureerimistöödega. Paraku tuleb ka siin nentida finantsvahendite äärmist puudust, et seada sisse korralikud töötingimused restauraatorile ja fonditehnikule, hankida vajalikke materjale (pakkematerjale, kemikaale jne) ning eriti suur puudus on kaasaegsest fondivarustusest.

Ansambli Suprjadki tegevus (Kuvaitseva):

kontserdid Narva Muuseumis:

- Maslenitsa ja vastlapäev (Narva Linnus) – 26.02.2017
- Perepäev „Paastumaarjapäev“ (Narva Linnus) – 25.03.2017
- Mihklipäev – 01.10.2017 (Põhjaõu)
- Perepäev „Hingede aeg: Hingedepäev, Mardipäev ja Kadripäev“ – (Narva Linnus) – 18.11.2017

Folklooripeod ja festivalid – 13

- Muusikaline etendus "Talisted" (Ivangorodi linn, Venemaa) – 14.01.2017
- Igor Tõnurist – 70 (Tallinn, Eesti Folkloori Nõukogu) – 11.02.2017
- Eesti kevadelaulude ja eesti rahvamängude etendus II Vaivara Pärimuspäeva raames (Sinimäed) – 22.04.2017
- XV Rahvusvaheline laulu- ja tantsupidu „Slaavi pärg“ (Narva) – 21.05.2017
- XV Rahvusvaheline laulu- ja tantsupidu „Slaavi pärg“ (Vene Kultuurikeskus, Tondiraba Spordikeskus) – 27.-28.05.2017
- Euro-Arktika Barentsevi regiooni VIII Rahvusvaheline folkloorifestival (Kandalakša linn – Umba asula, Murmanski oblast, Venemaa) – 10.-11.06.2017
- Jaanipäev (Narva) – 23.06.2017
- Rahvusvaheline folkloor-etnograafiline festival „Starina“ Kiži saarel (Karjala Vabariik, Venemaa) – 07.07.-09.07.2017
- Peipsiveere vanausuliste Sibula ja kalapäev Rocca al Mare Vabaõhumuuseumis (Tallinn) – 30.09.2017
- Vene rahvalaulud, mis olid populaarsed soldatite seas XIX-XX sajandil (Ivangorodi linn, Venemaa) – 11.11.2017
- Näituse „Peipsiveere vanausk: Pavel Varunini maalitud ikoonid ja graafika“ avamine ning Peipsiveere vanausulistele pühendatud trükiste esitus (Tallinna Vene Muuseum) – 2.12.2017
- Kontsert Narva Hooldekodus (Narva) – 6.12.2017
- Raamatute „*Belaja lestovka. Eesti vanausuliste matusekombed*“ ja „*Katame laua. Eesti vanausuliste toidud*“ (eesti keelde tõlkinud Marju Kõivupuu ja Igor Tõnurist) esitlemine üritusel – 8.12.2017 (Narva Linnus)

Avalikkuse teenindamine:

Näitused:

kokku toimus aasta jooksul Narva Muuseumis 40 erinevat näitust neist 4 olid omanäitused ja 36 sissetoodud näitused.

Linnuses oli üleval 24 näitust. Neist üks oli muuseumi omanäitus - Muuseumiööks avatud näitus „*Lapsepõlve mälestused*“, mis osales ka XX Eesti Muuseumide Festivalil 25. ja 26. septembril 2017.a. ning sai III koha. Näitusega olid seotud teadusosakonna töötajad **Andrejeva, Koževina, Kuvaitseva, Smirnova ja Solodova**.

Oluliseks tuleb pidada rahvusvaheliseid suhteid ja koostööd – Riia fotoklubi näitus „*Riia fotoklubi 55*“ (Läti), ROSPHOTO näitus „*Mitmenäoline Venemaa*“ ja Riikliku Religiooniajaloo Muuseumiga koostöös valmistatud näitus „*EKO@EKSP*“. Sügisel avas meil näituse „*Perekond Kreenholm*“ fotokunstnik Philip Solovjov, kes hetkel elab

ja töötab Šotimaal Edinburghis.

Meeldiv oli koostöö Okupatsioonide muuseumiga, Tartu Ülikooli kunstimuuseumiga, Harjumaa muuseumiga ja Eesti Keskkonnaametiga.

XX Eesti muuseumide festivalil osales 6 näitust – Okupatsioonide muuseum näitusega „*Kuidas Narva Eestiga jäi*“, TLÜ arheoloogia teaduskogu ja Tartu ülikooli Kunstimuuseum „*Rooma mündiaarded ja Eesti*“, Harjumaa muuseum näitusega „*Pakrilaste kallisvara*“, Narva muuseum näitusega „*Lapsepõlve mälestused*“, EKL ja Eesti Mälu Instituut SA näitusega „*Vee piiril*“ ja Eesti Maalikunstnike Liit näitusega „*Emotsioon*“.

Kunstigaleriis oli üleval 16 näitust. Neist kolm olid muuseumi omanäitused: Narva muuseumi poolt korraldatud loomekonkursi „*Minu lapsepõlve mängud*“ tööde näitus, Igor Gordini maalide näitus ja Narva muuseumi poolt korraldatud rahvusvaheline näitus „*Lumi sünnib talvel*“, milles osalesid kunstnikud Eestist, Venemaalt, Šveitsist ja Valgevenest.

Kevadel oli üleval Peterburi kunstniku Aleksandra Ovtšinnikova näitus „*Arbuusimahl*“. Suvel toimusid Eesti Akvarellistide Ühenduse näitus „*AKVARELL 2017*“. Sügisel avati Kunstigaleriis näitus „*Ütle mulle. Kaasaegne portree fotograafias*“, mis toimus Tallinna Fotokuu raames. Olid üleval ka näitused, mis tutvustasid kohalikku kunstielu, olgu selleks siis traditsiooniline Narva kunstnike ühingu Vestervalli näitus „*Suvi*“ või Boriss Uvarovi, Vera Lantsova, Vladimir Smirnovi ning Olga Krubergi näitused.

Külastajad:

Võrreldes aruandeaastale eelneva aastaga kasvas tasuliste (st mõnda tasulist muuseumi teenust tarbinud) külastajate arv alla 5%, olles aruandeaastal kokku 67 431 (2016 – 64 051). Tasulise piletiga külastajate hulk suurenes 16% (2016 suurenes 3,5%), seevastu muuseumiprogrammide külastajate arv (peamiselt kooliõpilased) langes 21% (2016 langes 17%). Languse põhjus ei ole aruande koostamise ajaks veel selge. Võimalik, et selle taga on ka 2015. aastal mingil põhjusel toimunud suure kasvu tagasilangus varasemale tasemele. Kuna muuseumiprogramme pakutakse madalate hindadega, siis ei mõjutanud see langus külastajatele pakutud muuseumiteenustega teenitud tulu, vaid vastupidi - tänu kallimate teenuste suuremale kasutamisele võrreldes 2016. aastal, muuseumi teenuste tulu hoopis kasvas 11% (2016 – 23%).

Narva Muuseumi külastas kokku 77 162 inimest (2016 – 74 979), neist 49 155 külastajat tasulise piletiga (2016 – 44 083), 2 906 tasuta piletiga (2016 – 3 061), 876 muuseumi tasulisi üritusi (2016 – 725), 5882 tasuta üritusi (2016 – 6 596), 12 378 muuseumiprogramme (2016 – 15 849) ja muid tasulisi külastusteenuseid 5 965 (2016 – 4665). Tasulise piletiga külastajatest oli üksikkülastajaid 42 583 (2016 – 38 702) ja turismigruppide koosseisus 6 572 (2016 – 5381).

Narva linnust külastas kokku 63 853 inimest (2016 – 59 283), neist 46 073 tasulise piletiga (2016 – 41 604), 2 658 tasuta piletiga (2016 – 2 806), 562 tasulisi üritusi (2016 – 564), 4 023 tasuta üritusi (2016 – 4 817), 4 636 muuseumiprogramme (2016 – 4 849) ja muid tasulisi külastusteenuseid 5 901 (2016 – 4 643). Tasulise piletiga külastajatest oli üksikkülastajaid 39 652 (2016 – 36 271) ja turismigruppide koosseisus 6 421 (2016 – 5333).

Narva kunstigaleriid külastas kokku 12 949 inimest (2016 – 15 696), neist 3082

tasulise piletiga (2016 – 2479), 248 tasuta piletiga (2016 – 255), 314 muuseumi tasulisi üritusi (2016 – 161), 1499 tasuta üritusi (2016 – 1779) ja 7 742 muuseumiprogramme (2016 – 11 000) ja muid tasulisi külastusteenuseid 64 (2016 – 22). Tasulise piletiga külastajatest oli üksikkülastajaid 2931 (2016 – 2431) ja turismigruppide koosseisus 151 (2016– 48).

Restoran Rondeeli külastas muuseumi tasuta ürituste ajal 360 inimest (Pubimälumäng).

Ekskursioone viidi läbi 644, neil osales tasuliselt ja tasuta kokku 12 544 inimest (2016 – 524 ekskursiooni ja 10 050 inimest):

Narva linnuses tehti 446 ekskursiooni, kus osales kokku 7620 inimest seahulgas 404 tavaekskursiooni, 1 temaatilist ekskursiooni *Narva linnus – kaitserajatiste mälestusmärk*, 22 elamusekursiooni *Vana linnuse legendid*, 5 ekskursiooni *Muistse linnuse aarded*, 4 ekskursiooni *Öine Seiklus*, 1 elamusekursiooni *Üks päev rüütli elus*, 3 eriprogrammi, 6 pressituuri (2016 – kokku 380 ekskursiooni ja 6578 inimest, sh 337 tavaekskursiooni, 3 temaatilist ekskursiooni *Narva linnus – kaitserajatiste mälestusmärk*, 10 ekskursiooni *Muistse linnuse aarded* ja 21 elamusekursiooni *Vana linnuse legendid*, 6 ekskursiooni *Öine seiklus*, 3 elamusekursiooni *Üks päev rüütli elus*);

Kunstigaleriis tehti 10 ekskursiooni, kus osales kokku 139 inimest seahulgas 7 tavaekskursiooni, 3 elamusekursiooni *Paleeintriiid* (2016 – kokku 2 ekskursiooni ja 66 inimest, sh 1 tavaekskursiooni ja 1 elamusekursiooni *Paleeintriiid*);

Narva linnuses ja Kunstigaleriis tehti 4 ühisekursiooni, kus osales kokku 128 inimest. Lisaks tehti **väljaspool muuseumi 184** ekskursiooni, neil osales kokku 4 657 inimest, neist 35 linnaekskursiooni ja 4 ekskursiooni *Päev Narvas*, 143 Kreenholmi ekskursiooni ja 1 Ida-virumaa ekskursiooni, 1 *Piiripealsed elamused Kreenholmis* (2016 – **142** ekskursiooni ja 3406 inimest, neist 45 linnaekskursiooni, 2 bastionide ekskursiooni, 39 ekskursiooni *Päev Narvas* ja 54 Kreenholmi ekskursiooni ja 2 Ida-Virumaa ekskursiooni).

Muuseumiprogrammid:

- viidi labi 721 muuseumiprogrammi (loengud, muuseumitunnid ja erinevaid haridusprogramme), kus osales kokku 12 378 inimest (2016 – 938 muuseumiprogrammi ja 15 849 inimest);
- linnuses lastele ja noorema kooliea õpilastele korraldatud ajaloopäeval *Narva linnus* osales 90 õpilast (2016 – 72);
- korraldati 32 sünnipäevapidu lastele (30 linnuses ja 2 galeriis), kus kokku osales 328 inimest (2016 – 48 sünnipäevapidu lastele (47 linnuses ja 1 galeriis), osales 460 inimest);
- linnuses viidi läbi 28 meistriklassi, kus osales 413 inimest (2016 – 18 meistriklassi ja 351 inimest);
- viidi läbi konkurss „*Vaat mis ilmaime*“, rahvusvaheline lastetööde konkurss *Muuseum@lapsed*.

Muuseumis toimunud üritused

Põhjaõues toimus 12 (2016 – 10) plaanilist üritust:

- Ahjutoidupäevad „*Vaata kööki*“ Põhjaõues (27.05-28.05.2017, osales 436 inimest);
- Vadja kultuuripäevad (27.05-28.05.2017);

- Nahakoja teemapäevad „*Nahk läikima*“ (17.-18.06.2017, osales 592);
 - *Narva Keskaja Festival* (24-25.06.2017, osales 1029 inimest);
 - Heinamaarjapäev (1.07.2017, osales 271 inimest);
 - Keraamikakoja teemapäevad „*Ahju*“ (5.-9.07.2017, osales 1553 inimest);
 - Apteegi teemapäevad „*Ürdi kaks külge*“ (22.-23.07.2017, osales 1042 inimest);
 - Olevipäev (29.07.2017, osales 474 inimest);
 - Ajaloofestival *Narva lahing* (11-13.08.2017, osales 1987 inimest);
 - Tekstiilikoja teemapäevad „*Rõiva juurde*“ (19.-20.08.2017, osales 705 inimest);
 - Hoidistefestival *Suvi purki* (26.-27.08.2017, osales 806 inimest);
 - Mihklipäev (1.10.2017, osales 263 inimest).
- Kunstigaleriis korraldati traditsiooniline kunsti populariseeriv *Kunstnikupäev* (04.06.2017, osales 565 inimest) ja jätkus kunsti ja muusikat ühendava sarja *Kunstide risttee* korraldamine, kokku toimus 11 kontserti, neil osales kokku 466 inimest;
- Rahvusvahelise muuseumiöö „*Öös on mängu*“ raames (20.05.2017) toimunud üritusi külastas linnuses 1831 ja galeriis 350 inimest;
- 2017. aastal jätkus traditsiooniliste rahvakultuuri tähtpäevade sari, mis tõi muuseumisse erinevate ürituste näol kokku 2100 inimest. Sarja raames toimusid järgmised üritused: *Vastlapäev/Maslenitsa* (26.02.2017), *Paastumaarjapäev* (25.03.2017), *Perepäev Hingedeaja (Hingedepäev/Mardipäev/Kadripäev) tähtpäevade tähistamine* (18.11.2017);
- ansambel *Suprjadki* andis kolm rahvakalendri tähtpäevadega seotud kontserti linnuses (Paastumaarjapäeval, Vastlapäev/maslenitsal, Hingedeaja perepäeval);
- Restoranis Rondeel toimus 9 Pubimälumängu;
- Linnuses toimus 4 tasuta Narva Laste Muusikakooli kasvandike kontserti;
- Narva linnuse konvendihoones ja territooriumil toimus 145 rendiüritust, neil osales 22 590 inimest.

Külastustulu:

Aruandeaastal oli Sihtasutuse tulu 1 640 947 eurot (2016 – 1 236 189 eurot), sellest omateenitud tulu 483 776 eurot (2016 – 386 468 eurot). Sihtasutuse omateenitud tulu moodustasid muuseumi külastustulu 221 605 eurot (2016 – 203 406 eurot), rendi- ja üüritulu 15 099 eurot (2016– 18 776 eurot), tulu varude müügist 14 413 eurot (2016 – 11 112 eurot), muu tulu 11 487 eurot (2016 - 8215 eurot) ning restoran 221 172 eurot (2016- 144 959 eurot). Külastustulust omakorda oli piletimüügi tulu 143 093 (2016 – 132 524) ja külastajate kasutatud teenuste tulu 78 512 eurot (2016 – 70 881 eurot). Ühe külastaja kohta teenis muuseum 3,29 eurot (2016 – 3,17 eurot).

Tootearendus ja turundus

- käivitati restoran, mille eesmärgiks on täiendada ja parandada muuseumi külastuselamust ja pakkuda kõigile soovijatele kvaliteetset toitu ning head teenindust. Uue restorani tulek Narva toidlusturule tekitas suurt huvi, mis tõi suvehooajal juurde ka restoranikülastajaid. Väljaspool turismihooaega restorani külastus ootuspäraselt langes. Seepärast pandi põhirõhk äriklientide leidmisele, mis on ka aruandeaastale järgneval aastal oluline suund restorani külastatavuse tõstmiseks.
- aruandeaasta jooksul töötati välja ja käivitati 2 uut muuseumiteenust: elamusprogramm *Hermanni mõistatused* ja *Piiripealsed elamused* Kreenholmis. Uuendatud on ka elamusprogramm „*Vana Narva legendid*“. On alustatud

koostööprojekti Sinimägede muuseumiga seoses uue seiklusprogrammi „*Suurte sõdade radadel*“ loomiseks suurtele gruppidele. Laste sünnipäevade pidamise võimalusele lisandus uus teenus „*Õudne sünnipäev*“, kus kohtutakse linnusevaimuga ja kummitustega. Jätkuvad koolivaheaegade programmid kohalikele kooliõpilastele nii linnuses kui galeriis. Lisaks uuendati oluliselt jõulude ajal pakutavat programmi *Jõulud linnuses*, mille puhul töötatakse sisuliselt igal aastal välja uus programm.

- lisandus koostöös restoran Rondeeliga Advendipühapäevade perelõunad. Koos perevaagnal serveeritud jõulutoitudega olid käelised tegelused lastele ja täiskasvanutele – meisterdamine, muinasjuttude lugemine.
- käivitus Rondeeli pubimälumängude sari;
- jätkunud on rahvakultuuri tähtpäevade tähistamise sari, laienedes nüüd ka suvel Põhjaõue ning see on saanud linnarahva hulgas üsna populaarseks;
- muuseumi ja Põhjaõue ning muuseumi teenuseid käidi tutvustamas turismimessidel TourEst (10.-12.02.2016 Tallinn) ja BalTour (1.-3.02.2017 Riia), ning Haridusportaali haridusmessil (15.-16.11.2016);
- läbi viidi Narva muuseumit ning muuseumi tegevusi tutvustavad ja propageerivad üritused, nagu rahvusvaheline Muuseumide öö, osalejaid 1361 inimest (2015 – 2181), muuseumide festival, osalejaid 90 inimest (2015 – 230) ja aasta muuseumikonverents 60 inimest;
- Narva muuseumi ja Põhjaõue üritusi ja teenuseid tutvustati Eesti rahvusringhäälingus ning reklaamiti ajakirjades Puhkus Eestis, Naine, Baltic Guide ning ajalehtedes Narva, Narvskaja Gazeta, Gorod, Postimees, Virumaa Teataja, Ajaleht, Viru Prospekt, Põhjarannik, Õpetajate Leht, KesKus. Tehti reklaami internetiportaalides seti.ee, stena.ee, Raadio 4. Lisaks levitati reklaammaterjale piirkonna hotellides ja Eesti suuremate linnade turismiinfopunktides ning rahvarohkemates kohtades.

Personal

Koosseis

Aasta alguses oli sihtasutuses 57,5 ja aasta lõpus 58,5 ametikohta (2016. aasta alguses 48 ametikohta ja aasta lõpus 61 ametikohta). Aasta jooksul koondati 3 ametikohta (turundusspetsialist, koristaja, raamatupidaja), loodi juurde 4 ametikohta (turundusjuht, teeninduse spetsialist; ehitusspetsialisti ning linnuse püsinäituse ja avastuskeskuse projekti juhi ametikohad loodi projekti „Piirikindluse avastuskeskuse avamine“ raames). Ametikohtade loomisel koosseisunimestiku järgi üldine töötajate arv ei muutunud. Töö ümberkorraldamise tõttu lülitati välja kogude- ja teadusosakonna koosseisunimestikust ürituste ja näituste kuraatori ametikoht, loodi teeninduse ja tootearenduse osakonna koosseisunimestikku teeninduse spetsialisti ametikoht, ürituste ja näituste ametikohal töötav töötaja viidi üle klienditeeninduse kuraatori ametikohale, klienditeeninduse kuraatori ametikohal töötanud töötaja viidi üle teeninduse spetsialisti ametikohale.

Aasta jooksul sõlmiti kokku 14 töölepingut, neist määratud ajaks 8 lepingut (ehitusjuht, 2 turundusjuhti, 6 saaliteenindajat ja linnuse püsinäituse ja avastuskeskuse projekti juht).

Määramata ajaks võeti aasta jooksul tööle 6 inimest. Sõlmiti 2 juhatuse liikme lepingut.

Töölt vabastati omal soovil 7 inimest (kokk, 3 teenindajat, saaliteenindaja, turundusspetsialist, turundusjuht), seoses tähtajalise töölepingu lõppemisega vabastati 4 inimest (4 saaliteenindajat), koondati kokku 3 inimest (turundusspetsialist, koristaja,

raamatupidaja) (2016 – võeti tööle 33 ja vabastati 22 töötajat). Kaks juhatuse liikme lepingut lõppesid tähtaja möödumisega.

28 töötajal on kõrgharidus, 19 töötajal keskeriharidus, 10 töötajal on keskharidus, 1 töötajal on põhiharidus (2016. vastavalt 26, 23, 10, 2).

Töötajate keskmine vanus on 44,69 aastat (2016 – 43,7)

Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale 2017 – 58,25 (2016 – 60,5).

Personalitöö ja täiendkoolitus

Ametikohtade töö sisu paremaks analüüsimiseks, samuti töötajate vahetumise korral tööülesannete hõlpsamaks edasiandmiseks kinnitati aruandeaasta jooksul projektijuhi, raamatukoguhoidja, haldusjuhi, töölise-autojuhi, restauraatori ja fonditehniku käsiraamatud. Koristaja käsiraamat jäi pooleli, mis on plaanis lõpetada 2018. a. alguses. Teeninduse ja tootearendusjuhi käsiraamatu koostamine viiakse aruandeaastast järgmisesse aastasse, kuna töötaja oli väga hõivatud oma põhitööga.

Kvaliteedijuhi käsiraamatu koostamine viidi samuti üle 2018. aastasse, kuna kvaliteedijuht oli äärmiselt hõivatud eelarveküsimustega, millest omakorda suurema osa moodustas finantsolukorra ja linna poolt tegevustoetuseks eraldamata jäänud 70.000 eurost tekkinud olukorra analüüs. Samal põhjusel ei toimunud ka enesehinnangu läbiviimist töötajate seas, kuna muuseumi inimeste meeleolu oli pessimistlik. Siiski viidi läbi arenguveestlused nii uute töötajatega pärast katseaega kui ka töötajatega spetsialistide tasemel.

Kvalifikatsiooni tõstmises osales 38 töötajat (2016 – 59). Kokku osales erinevatel koolitustel 21 (2016 – 25) inimest.

Aruandeaastal said kõik töötajad võimalusel vajalikku koolitust oma valdkonna piires.

Giidid-programmijuhid ja vanempedagoog said osaleda erinevatel koolitustel ja seminaridel, mille seas olid: *Muuseumipedagoogide konverents "Koostöö sihtrühmadega"* (Eesti Ajaloomuuseum), *PATEE turunduskoolitus* (Eesti Marketingi Instituut), *Turismialane inglise keel* (Ida-Virumaa Kutseõppekeskus), *Koopiamaalimise kursus* (Kumu), *Foorum KULTUURIPAUN* (Kumu).

Teadusosakond on olnud aktiivne ning teadurid ja fonditehnik said osaleda nii mitmetel koolitustel/seminaridel, mille seas on: *Kontori eesti keel* (Narva Kutseõppekeskus), *Kunstiteose kui museaali hoiustamine, hooldamine ja pakendamine* (Konserveerimis- ja digiteerimiskeskus Kanut), *Autoriõiguste seaduse muudatused* (Kultuuriministeerium), *Paberalusel olevate fotodokumentide identifitseerimine* (ROSFOTO), *Muuseumi ABC koolitus* (Kultuuriministeerium), *ESTO-RUSSICA V* (TÜNK), *Lihtsamad puhastusmeetodid museaalide korrastamisel. Kemikaalid. Töövahendid.* (SA EVM Konserveerimis- ja digiteerimiskeskus KANUT), *Arheoloogiliste välitööde päev 2017 ja seminar "Interdistsiplinaarsed võimalused minevikusündmuste uurimisel"* (Tartu Ülikool).

Projektijuht läbis *Projektkirjutamise- ja juhtimise koolituse* (Projektiexpert OÜ), *Riigihangete ja riigiabi koolitused* (Rahandusministeerium), *Riigiabi koolituse* (Publicon Konverentsid).

Turvajuht ja korrapidaja sai läbida *Venekeelsed Kõrgemad Riigikaitsekursused* (Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus).

Pearaamatupidaja osales raamatupidamiskonverentsil *"FinantsTreff2017! Finantsmaailma raskekahurvägi on kohal!"* (Addenda).

Vanemkassiir ja saaliteenindajad said koolitada oma *Turismialast inglise keelt* (Ida-Virumaa Kutseõppekeskus).

Haldusjuht käis *Vanglate vabatahtlike koolitusel ja tänuüritusel* (Justiitsministeerium) ja sai kuulata *Uutest riigihangete seadusega kaasnevatest muudatustest* (Rahandusministeerium).

Sisekontrolli süsteem:

Narva Muuseumi sisekontrollisüsteem hõlmab asutuse struktuuri, juhtkonna suhtumist, kehtivaid protseduurireegleid ja annab mõistliku kindlustunde meie tegevuse seaduspärasuses.

Muuseumi varad on kaitstud raiskamise, ebasihipärase kasutamise ja pettuse eest. Narva Muuseumi tegevus on säästlik, tagatakse teenuste kõrge kvaliteet. Meie tegevust kajastav juhtimis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne ja õigeaegne. Narva Muuseumi sisekontroll tegutseb vastavalt Narva Muuseumi põhimäärusele, raamatupidamise eeskirjale, dokumentide nimistule, töötajate ametikirjeldustele, töösisekorraeeskirjadele. Raamatupidamises juhindub Sihtasutus Narva Muuseum raamatupidamise sise-eeskirjast.

Detsembrikuus viidi läbi põhivara, väikevahendite, meenete ja näitus-müügil olevate esemete ning muude materjalide inventuur. Seisuga 31.12.2017 viidi läbi töötajate puhkuse, kohustuste ja nõuete, arvete ning müümata meenete jäägi inventuur. Iga kuu viimase kuupäeva lõpuga viidi läbi kassajäägi kontroll Narva linnuse, kunstigalerii ja restorani kassas, mis kõik on vastanud nõutule.

Arendus ja osalemine projektides:

2016. aastal EASilt positiivse hinnangu saanud projekti "Piirikindluse avastuskeskuse avamine" teostamine kestis terve 2017. aasta. Sellel aastal sai valmis konvendihoone põhiprojekt, korraldati püsinäituse ideevõistlus ning selle järel sõlmiti ideevõistluse võitjaga leping püsinäituse projekteerimiseks ja teostamise koordineerimiseks. Lisaks toimusid suvel ja sügisel arheoloogilised kaevamised sisehoovis ja läänehoovis ning aasta lõpuks viidi läbi konvendihoone rekonstrueerimishange. Rekonstrueerimistööde lepingu sõlmimine jäi 2018. aasta jaanuari. Projekti eesmärgiks on muuta uuenenud kontseptsiooniga avastuskeskuse meetodil tegutsev Narva linnus Läänemere ümbruse linnuste hulgas ainulaadseks külastusobjektiks, kasvatada linnuse külastatavus 2020. aastaks kahekordseks ning anda seeläbi tugev impulss Ida-Eesti kui turismisihtkoha maine kasvule. Projekti tulemusena avatakse külastajatele terve linnus, valmib uus mänguteoorial baseeruv ja linnust tutvustav püsinäitus, erivajadustega/liikumispuudega inimestele on tagatud ligipääs vähemalt 50 protsendile linnuse ruumidele, luuakse uued töökohad, sh 16 töökohta muuseumis.

Piirikindluse avastuskeskuse avamise projekt sai Euroopa Regionaalarengu Fondist 3 543 774,47 eurot, omafinantseering on 625 371,97 eurot. Lisafinantseering rekonstrueerimistööde katmiseks summas 619 337 eurot taotletakse rahandusministeeriumist aastaks 2019. Projekti elluviimine algas 1. juulil 2016 ning kestab 30. juunini 2019.

Läänehoovi korrastamise, Kristervalli bastioni restaureerimise ja sinna ekspositsiooni tegemise strateegilise projekti põhitaotlus oli esitatud 2017. aasta sügisel Eesti-Vene piiriülese koostöö programmile. Projekti põhitaotlus sai Eesti-Vene programmi positiivse hinnangu ning nüüd on kooskõlastusel Euroopa Komisjonis. Euroopa Komisjoni otsust oodatakse suvel-sügisel 2018. Projekti elluviimine on planeeritud 2019.-2021. aastasse. Projekti eelarve tervikuna on 3 993 499,99 eurot, millest SA Narva Muuseumi osa on 2 988 565,44 eurot (2 493 061,29 eurot toetus ja 495 504,15 eurot riiklik kaasfinantseering). Sihtasutuse partneriks selles projektis on Muuseumi Agentuur

(Peterburi, Venemaa).

Linnuse ja vanalinna ala ühendava silla projekti idee on kinnitatud „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutliku arengu” meetme tegevuskava reservnimekirjas. Kuna 2017. aastal ei selgunud reservnimekirjas olevate projektide saatust, oodatakse seda otsust 2018. aastal. SA jätkab tööd silla projekti tähtsuse tõstmise osas ka 2018. aastal.

Kokkuvõte:

2017. aasta olulisima sündmusena tuleb mainida projekti *Piirikindluse avastuskeskuse avamine* jätkumist, mille jooksul alustas muuseum aastaid ettevalmistatud projekti elluviimist ning linnuse kujundamist tänapäevastele nõuetele vastavaks külastuskeskuseks. Pikas perspektiivis on tegemist ühe olulisima arenguga muuseumi viimase kümne aasta jooksul, sest üle veerandsajandi vana püsiekspositsioon ning külastuskeskkond on juba mõnda aega olnud peamiseks takistuseks külastusnumbrite suurendamisel.

Samas ei saa mööda vaadata probleemidest muuseumi rahastamisega, kuna 2017. aasta eelarvesse jäi laekumata linnapoolne tegevustoetuse eraldi summas 70.000 eurot, mis põhjustas meile tõsise kriisi nii 2017. aasta lõpus kui on ka põhjustanud 2018. aasta eelarvele miinuse suurusjärgus 48.000 eurot, mis suuremas osas tuleneb 2017. aasta osade kohustuste edasikandmisest 2018. aastasse – peamiselt kommunaalkulud ning riigimaksud. Siinkohal tuleb mainida, et see miinus on juba kõikvõimalike kärbetega muuseumi põhitegevustes ja edasiste kärbetega ei ole kindlasti võimalik saavutada sihtasutuse eelarve tasakaalu viimist ilma, et muuseumi tegevus ei kannataks tõsiselt. Sellest on tulenenud muuseumi üldine ebakindlus, mis paraku jätkub kuniks ei ole saavutatud kindlat kokkulepet Sihtasutuse Narva Muuseum asutajate vahel, kuidas muuseumi edaspidi rahastatakse ning juhitakse. Sihtasutus on omalt poolt valmis ja on ka seni vastanud kõigile infopäringutele, mis asutajatel on olnud muuseumi tegevuse osas.

Muuseumi 2018. aasta tegevusprioriteedid tulenevad sihtasutuse arengukavaga sätestatud eesmärkidest aastateks 2014-2018 ja on samad, mis eelmistelgi aastatel (vt aruande alguses alapunkti: *Aruandeaasta tegevuse põhisuunad ja prioriteedid*). Eesmärkide poole liikumisel olgu välja toodud olulisemate tegevustena järgmised:

- linnuse konvendihoone restareerimise ja uue püsiekspositsiooni loomise projekti elluviimisega jätkamine ning Läänehoovi (sh müüride) korrastamise ja Kristervalli restaureerimise projekti rahataotluse edasine koostamine, võimalusel ka vanalinna ja linnust ühendava silla projektile rahataotluse koostamine ja esitamine. Viimasel juhul puudub siiski selgus võimalike rahastamise allikate osas.

- sihtasutuse teenuste ja toodete edasiarendamine, rõhuga toitlustamisega seotud ja renditeenustel, restorani planeeritud eelarvest kinnipidamine või plaanitud edukam rakendamine – osaliselt sõltuvad tulemused ka turismiturul toimuvast. Muuseumi turunduse fookuseks on Venemaa suund, ehkki sellesuunalise tegevuse mõte ja edukus sõltub olulisel määral ka arengutest Venemaal;

- sihtasutuse loomisel asutajate vahel kokku lepitud vara üleandmine sihtasutusele. Kuna nende üleandmine sõltub eelkõige linnast, siis saab siinkohal vaid öelda, et sihtasutus jätkab jõupingutusi nende varade kättesaamiseks;

- sihtasutuse arengukava ja tegevuseesmärkide uuendamine ning pikendamine järgnevatel aastatel.

Ülevaade Sihtasutuse SA Narva Muuseum nõukogu tööst 2017 aastal

Käesolev aruanne on koostatud lähtudes riigivaraseaduse § 98 lõikest 1 ja Sihtasutuse Narva Muuseum põhikirjast. Selles esitatakse ülevaade, kuidas nõukogu on sihtasutuse tegevust aruandeperioodil korraldanud, juhtinud ja järelevalvet teostanud ning näidatakse ära juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasude summa.

Aruandeperioodil oli sihtasutuse nõukogu 6-liikmeline:

- Tarvi Sits, nõukogu esimees (01.01.- 31.12.2017);
- Krista Nelson, nõukogu liige (01.01.- 31.12.2017);
- Jaanus Villiko, nõukogu liige (01.01.- 31.12.2017);
- Ilja Fjodorov, nõukogu liige (06.04.- 31.12.2017);
- Tatjana Stolfat, nõukogu liige (30.11.- 31.12.2017);
- Aleksei Mägi, nõukogu liige (06.04.- 31.12.2017);
- Eldar Efendijev, nõukogu liige (06.04.- 29.11.2017);
- Ants Kutti, nõukogu liige (01.01.- 05.04.2017);
- Tarmo Tammiste, nõukogu liige (01.01.- 05.04.2017);
- Vjatšeslav Konovalov, nõukogu liige (01.01.- 05.04.2017).

2017. a toimus 5 nõukogu koosolekut, sh 3 korralist koosolekut ning 2 e-koosolekut.

Olulisemad sihtasutuse nõukogu poolt aruandeperioodil vastu võetud otsused ja korraldatud tegevused:

- Kinnitada sihtasutuse juhataja poolt koostatud 2016. aasta majandusaasta aruanne.;
- Lükata SA Narva Muuseumi 2016. aasta eelarve korrigeerimine ja eesmärkide ning eelarve täitmise kinnitamine edasi ja teha seda e-koosolekul.
- Võtta 2017. aasta eelarve ja eesmärgid teadmiseks ning kinnitada need pärast linnapoolse rahastamise selgumist.
-
- Kinnitada juhatuse liikme konkursi tingimused täiendustega ning kuulutada välja konkursi.
- Volitada nõukogu esimeest Tarvi Sitsi sõlmima Andres Toodega juhatuse liikme lepingut, kuni 18. detsembrini 2017.a.
- Juhul kui käimasolev juhatuse liikme konkurss nurjub, siis otsustatakse nõukogu koosolekul eraldi juhatuse liikme kohustuste täitmine kuni uue konkursi läbi viimiseni.
- Kinnitada SA eelarve 2018 projekt koos järgmiste märkustega.
22. 01.2018 esitatakse nõukogule korrigeeritud 2018 eelarve ja tegevuskava koos eesmärkidega, millele on lisatud selgitav seletuskiri. Seletuskiri peab esitama võrdlused eelmiste perioodidega ja kavandatud muutused koos sisuliste põhjendustega. Nõukogu annab nõusoleku kasutada 1/12 esitatud eelarvest.
- Nõukogu kuulutas juhatuse liikme konkursi luhtunuks.
- Kuulutada välja uus juhatuse liikme konkurss. Konkursi tingimuste ja läbiviimise korra

aluseks on nõukogu poolt 3. Novembril 2017.a. kinnitatud „Sihtasutuse Narva Muuseum juhatuse liikme kandidaadile esitatavad nõuded ja avaliku konkursi läbiviimise kord“. Dokumentide esitamise tähtaeg 21. Jaanuar 2018.a. elektronposti aadressil: konkurss@kul.ee; Tavapost: Kultuuriministeerium, Suur-Karja 23, 15076 Tallinn. Märksõna „Narva Muuseum“.

- Kuni konkukursi korras valitud juhatuse liikme ametisse asumiseni täidab juhatuse liikme kohuseid SA Narva Muuseum teadusjuht Ivo Posti. Volitada nõukogu esimeest sõlmima Ivo Postiga lepingut juhatuse liikme kohuste ajutiseks täitmiseks. Samaaegselt jätkab Ivo Posti teadusjuhina, juhatuse liikme ülesannete täitmise eest määrata juhatuse liikme töötasuks 850. eurot kuus (bruto).
- Nõustuda e-hääletuse läbiviimisega.
- Arvestades, et projekt avaldab olulist mõju piirkonna konkurentsivõimele ja piirkonna kogu turismisektorile ning hanke tühistamine tooks sihtasutusele eeldatavalt olulist kahju, pidada otstarbekaks ehitusleping allkirjastada ning volitada juhatuse liiget jätkama läbirääkimisi täiendavate katteallikate leidmisel.
- Volitada juhatuse liiget sõlmima Narva Hermannii linnuse konvendihoone rekonstrueerimistöödeks lepingu OÜ-ga Scandec Ehitus.Võttes aluseks SA Narva Muuseum põhikirja punkti 5.10.6 on otsus vastu võetud.

-

Sihtasutuse asutajate otsusega (lähtudes SA Narva Muuseum põhikirja punktist 5.9.1.) on määratud sihtasutuse nõukogu esimehe kuustasu suuruseks 80 eurot ja nõukogu liikme kuutasu suuruseks 60 eurot.

Nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud aruandeperioodil olid järgnevad:

Nimi	Nõukogu / juhatus	Periood	Summa kokku (EUR)
Ivo Posti	juhatuse liige	19.12.-31.12.2017	313.-
Andres Toode	juhatuse liige	01.01.-18.12.2017	25330.-
Tarvi Sits	nõukogu esimees	01.01.-31.12.2017	960.-
Krista Nelson	nõukogu liige	01.01.-31.12.2017	720.-
Jaanus Villiko	nõukogu liige	01.01.-31.12.2017	720.-
Ilja Fjodorov	nõukogu liige	06.04.-31.12.2017	531.-
Tatjana Stolfat	nõukogu liige	30.11.-31.12.2017	63.-
Aleksei Mägi	nõukogu liige	06.04.- 31.12.2017	531.-
Eldar Efendijev	nõukogu liige	06.04.- 29.11.2017	468.-
Ants Kutti	nõukogu liige	01.01.- 05.04.2017	189.-
Tarmo Tammiste	nõukogu liige	01.01.- 05.04.2017	189.-
Vjatšeslav Konovalov	nõukogu liige	01.01.- 05.04.2017	189.-

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	101 756	221 304	2
Nõuded ja ettemaksed	164 315	18 689	3
Varud	27 202	31 629	4
Kokku käibevarad	293 273	271 622	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	10 806 547	10 576 860	6
Immateriaalsed põhivarad	0	693	7
Kokku põhivarad	10 806 547	10 577 553	
Kokku varad	11 099 820	10 849 175	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	24 240	17 852	9
Võlad ja ettemaksed	139 566	124 617	10
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	15 050	171 236	11
Kokku lühiajalised kohustised	178 856	313 705	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	77 908	102 148	9
Kokku pikaajalised kohustised	77 908	102 148	
Kokku kohustised	256 764	415 853	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	10 304 337	10 304 337	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	128 985	144 669	
Aruandeaasta tulem	409 734	-15 684	
Kokku netovara	10 843 056	10 433 322	
Kokku kohustised ja netovara	11 099 820	10 849 175	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 157 151	849 401	12
Tulu ettevõtlusest	483 776	386 468	13
Muud tulud	20	320	14
Kokku tulud	1 640 947	1 236 189	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-3 406	-3 146	15
Mitmesugused tegevuskulud	-324 192	-373 900	16
Tööjõukulud	-814 555	-732 623	17
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-77 463	-102 377	
Muud kulud	-9 322	-38 638	18
Kokku kulud	-1 228 938	-1 250 684	
Põhitegevuse tulem	412 009	-14 495	
Intressitulud	20	18	
Intressikulud	-2 313	-1 218	
Muud finantstulud ja -kulud	18	11	
Aruandeaasta tulem	409 734	-15 684	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	412 009	-14 495	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	77 463	102 377	
Muud korrigeerimised	-404 752	-95 037	
Kokku korrigeerimised	-327 289	7 340	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	123 288	8 588	
Varude muutus	4 426	-8 525	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-120 161	7 046	
Kokku rahavood põhitegevusest	92 273	-46	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-322 907	-278 380	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	131 212	271 898	
Laekunud intressid	39	28	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-191 656	-6 454	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	120 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-17 852	0	
Makstud intressid	-2 313	-1 218	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-20 165	118 782	
Kokku rahavood	-119 548	112 282	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	221 304	109 022	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-119 548	112 282	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	101 756	221 304	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	10 304 337	144 669	10 449 006
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	10 304 337	144 669	10 449 006
Aruandeaasta tulem		-15 684	-15 684
31.12.2016	10 304 337	128 985	10 433 322
Aruandeaasta tulem		409 734	409 734
31.12.2017	10 304 337	538 719	10 843 056

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Narva Muuseum SA 2017.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga (EFS). EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev -finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis on kehtestatud rahandusministri määrusega.

Tulude ja kulude aruande koostamisel kasutatakse skeemi, mida soovitatakse RTJ 14.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes .

Raha

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, kuid varasematel perioodidel kulusse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse kuni kasutuselevõtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasuliku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kulusse.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Maa ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000 euro

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksud kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemad eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, saadud sihtfinantseerimine aga kajastatakse samal ajal tuluna. Samuti loetakse mitterahalisteks sissemakseteks sihtasutuse põhikapitali tasuta üle antud varasid, mis moodustavad olulise osa vajalikust varast, eesmärkide saavutamiseks. Selliseid toetusi kajastatakse netovara muutusena.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses.

Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Kulud

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuna, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiarunde kirjel Muud kulud.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse nõukogu ja juhtkonna liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Raha kassas	3 599	2 910
Raha arvelduskontol	98 157	218 394
Kokku raha	101 756	221 304

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	10 422	10 422
Ostjatelt laekumata arved	10 471	10 471
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-49	-49
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	9 789	9 789
Muud nõuded	142 768	142 768
Ettemaksed	1 336	1 336
Tulevaste perioodide kulud	1 336	1 336
Kokku nõuded ja ettemaksed	164 315	164 315
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	6 343	6 343
Ostjatelt laekumata arved	6 392	6 392
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-49	-49
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11 822	11 822
Muud nõuded	524	524
Kokku nõuded ja ettemaksed	18 689	18 689

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Müügiks ostetud kaubad	27 202	31 629
Kokku varud	27 202	31 629

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		128		64
Käibemaks	8 786			532
Üksikisiku tulumaks		16 082		7 067
Sotsiaalmaks		32 390		14 152
Kohustuslik kogumispension		1 557		705
Töötuskindlustusmaksed		2 293		1 056
Ettemaksukonto jääk	1 003		11 822	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	9 789	52 450	11 822	23 576

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

									Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed					
31.12.2015									
Soetusmaksumus	72 816	10 295 271	7 650	13 176	20 826	51 708	174 824	174 824	10 615 445
Akumuleeritud kulum		-198 972	-1 530	-5 772	-7 302	-4 665			-210 939
Jääkmaksumus	72 816	10 096 299	6 120	7 404	13 524	47 043	174 824	174 824	10 404 506
Ostud ja parendused		64 338		69 897	69 897	11 187	128 533	128 533	273 955
Amortisatsioonikulu		-84 724	-1 530	-8 257	-9 787	-3 702			-98 213
Allahindlused väärtuse languse tõttu				-3 388	-3 388				-3 388
31.12.2016									
Soetusmaksumus	72 816	10 359 609	7 650	77 733	85 383	62 895	303 357	303 357	10 884 060
Akumuleeritud kulum		-283 696	-3 060	-12 077	-15 137	-8 367			-307 200
Jääkmaksumus	72 816	10 075 913	4 590	65 656	70 246	54 528	303 357	303 357	10 576 860
Ostud ja parendused							306 907	306 907	306 907
Amortisatsioonikulu		-56 399	-1 530	-14 637	-16 167	-4 203			-76 769
Ümberliigitamised							-93 443	-93 443	-93 443
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest							-92 993	-92 993	-92 993
Ümberliigitamised varudega							-450	-450	-450
Muud muutused		-7 519 646				7 612 638			92 992
31.12.2017									
Soetusmaksumus	72 816	2 727 720	7 650	77 733	85 383	7 675 533	516 821	516 821	11 078 273
Akumuleeritud kulum		-227 852	-4 590	-26 714	-31 304	-12 570			-271 726
Jääkmaksumus	72 816	2 499 868	3 060	51 019	54 079	7 662 963	516 821	516 821	10 806 547

Alajaotuses "Muud materiaalsed põhivarad" sisalduvad mitteamortiseeruvad põhivarad 31.12.2017 summas 7 649 410.- eurot, 31.12.2016 summas 36 672.- eurot

Mitteamortiseeruvad põhivarad on kultuuriväärtused, mille väärtus aja jooksul ei vähene. (Peamine neist on Narva Linnus).

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Arvutitarkvara	
31.12.2015		
Soetusmaksumus	2 309	2 309
Akumuleeritud kulum	-841	-841
Jääkmaksumus	1 468	1 468
Amortisatsioonikulu	-775	-775
31.12.2016		
Soetusmaksumus	2 309	2 309
Akumuleeritud kulum	-1 616	-1 616
Jääkmaksumus	693	693
Amortisatsioonikulu	-693	-693
31.12.2017		
Soetusmaksumus	2 309	2 309
Akumuleeritud kulum	-2 309	-2 309
Jääkmaksumus	0	0

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2017	2016
Kasutusrenditulu	15 099	18 777
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	1 845	1 845

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	5 779	5 779
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	5 779	5 779

1-5 aasta jooksul	9 633	15 412
-------------------	-------	--------

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
SEB Pank AS	102 148	24 240	77 908		2%	eur	31.12.2021
Pikaajalised laenud kokku	102 148	24 240	77 908				
Laenukohustised kokku	102 148	24 240	77 908				

	31.12.2016	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
SEB Pank AS	120 000	17 852	102 148		2%	eur	31.12.2021
Pikaajalised laenud kokku	120 000	17 852	102 148				
Laenukohustised kokku	120 000	17 852	102 148				

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	64 132	64 132
Võlad töövõtjatele	22 479	22 479
Maksuvõlad	52 450	52 450
Saadud ettemaksed	505	505
Tulevaste perioodide tulud	333	333
Muud saadud ettemaksed	172	172
Kokku võlad ja ettemaksed	139 566	139 566

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	72 042	72 042
Võlad töövõtjatele	28 674	28 674
Maksuvõlad	23 576	23 576
Saadud ettemaksed	325	325
Tulevaste perioodide tulud	247	247
Muud saadud ettemaksed	78	78
Kokku võlad ja ettemaksed	124 617	124 617

Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Kultuuriministeerium	8 800	271 898		-118 662	162 036
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	8 800	271 898		-118 662	162 036
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Kultuuriministeerium	23 322	274 490	-8 568	-284 944	4 300
Eesti Kultuurkapital	5 435	18 460	-4 485	-14 510	4 900
Narva Linnavalitsuse Kultuuriosakond		429 135		-429 135	
Eesti Töötukassa		2 150		-2 150	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	28 757	724 235	-13 053	-730 739	9 200
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	37 557	996 133	-13 053	-849 401	171 236
	31.12.2016	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Kultuuriministeerium	162 036	46 212	-17 420	-190 828	0
EAS		85 000		-219 457	-134 457
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	162 036	131 212	-17 420	-410 285	-134 457
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Kultuuriministeerium	4 300	325 846	16 048	-346 194	0
Eesti Kultuurkapital	4 900	32 655	-6	-22 499	15 050
Narva Linnavalitsuse Kultuuriosakond		359 135		-359 135	
Narva Gate OÜ		5 000		-5 000	
Eesti Töötukassa		441		-441	
Ida-Viru Kutsehariduskeskus		1 211		-1 211	
EAS		4 346		-12 386	-8 040
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	9 200	728 634	16 042	-746 866	7 010
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	171 236	859 846	-1 378	-1 157 151	-127 447

Algsaldode (s.o. 31.12.2016) osas oli vaja teha korrigeerimine jaotuse osas põhivara soetuseks ja tegevuskulude toetuse osas.

Vastavad korrigeerimised on kajastatud veerus "Tagastatud" Kultuuriministeeriumi real, sest puudus mõistlik võimalus algsaldot korrigeerida.

Varad neto soetusmaksumuses

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	746 866	730 739
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	410 285	118 662
Kokku annetused ja toetused	1 157 151	849 401
sh Kultuuriministeerium	537 022	403 606
sh Narva Linnavalitsuse Kultuuriosakond	359 135	429 135
sh Kultuurkapital	22 499	14 510
Eesti Töötukassa	441	2 150
Narva Gate OÜ	5 000	0
Ida-Viru Kutsehariduskeskus	1 211	0
EAS	231 843	0

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2017	2016
Rahaline annetus	1 157 151	849 401
Kokku annetused ja toetused	1 157 151	849 401

Lisa 13 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2017	2016
Muuseumide ja näituste tasulised teenused	454 264	356 580
Ruumide ja muu vara üür ja rent	15 099	18 776
Varude müügist tulu	14 413	11 112
Kokku tulu ettevõtlusest	483 776	386 468

Lisa 14 Muud tulud

(eurodes)

	2017	2016
Muud	20	320
Kokku muud tulud	20	320

Lisa 15 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Sihtfinanseerimine tegevuskuludeks IVEK	1 906	1 406
Liikmemaksud	600	440
Muu mittesihtotstarbelinefinanseerimine	900	1 300
Kokku jagatud annetused ja toetused	3 406	3 146

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016
Energia	-66 177	-66 102
Elektrienergia	-24 486	-24 317
Soojusenergia	-38 304	-38 802
Kütus	-3 387	-2 983
Mitmesugused bürookulud	-17 339	-21 517
Uurimis- ja arengukulud	-17 053	-6 650
Lähetuskulud	-1 587	-8 169
Koolituskulud	-683	-6 435
Riiklikud ja kohalikud maksud	-9 331	-1 567
Korrashoiuteenused ja muud ekspluatatsioonikulud	-37 613	-52 228
Infotehnoloogia kulud	-13 349	-11 591
Inventar ja inventari hooldus	-4 182	-35 157
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	-78 788	-102 355
Transpordikulud	-6 263	-5 813
Toiduained	-70 665	-48 000
Muud	-1 162	-8 316
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-324 192	-373 900

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	-619 962	-558 133
Sotsiaalmaksud	-187 851	-168 177
Muud	-6 742	-6 313
Kokku tööjõukulud	-814 555	-732 623
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	59	57

Lisa 18 Muud kulud

(eurodes)

	2017	2016
Kahjum valuutakursi muutustest	8	-136
Riigilõivud	-385	-1 567
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-2 259	-12 291
Käibemaksukulu põhivara soetustelt	-5 533	-23 625
Maamaks	-841	-841
Muud	-312	-178
Kokku muud kulud	-9 322	-38 638

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	30 203	29 199

Sihtasutuse asutajad on:

1) Eesti Vabariigi nimel Kultuuriministeerium

2) Narva Linn

Seotud osapoolte sihtfinantseerimised on avalikustatud lisa nr. 11

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi §49' järgi avaldatakse aastaaruandes informatsioon järgmiste isikutega (edaspidi seotud isikud) tehtud tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.03.2018

Sihtasutus Narva Muuseum (registrikood: 90011481) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IVO POSTI	Juhatuse liige	29.03.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Narva Muuseum nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Narva Muuseum (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2017 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärresistide tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Rein Ruusalu

Vandeaudiitori number 261

PKF Estonia OÜ

Auditoortetvõtte tegevusloa number 12

Pärnu mnt 141, Tallinn

03.04.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Narva Muuseum (registrikood: 90011481) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
REIN RUUSALU	Vandeaudiitor	03.04.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muuseumide tegevus	91021	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 3599230
Faks	+372 3599232
E-posti aadress	info@narvamuuseum.ee
Veebilehe aadress	www.narvamuuseum.ee